

Տեղի բնակիչները պնդում են, որ Գեղամի լճի վափերը փոքրու պոչի էլ են տրոհում։

Ֆինանսըդ գառաքերի՝ Թամասին Ֆինանսի գառաքեան գառաք տիկը, օրատա ապօրոգ առաւ- լին Թէնէսի իր ընկէ մուլափ- տը օժտելոյ տար։

Քէպէք (Անէրիգա) 16 հոկտ- Են Տէրիմը մէպոստա տաքերսին- ի տնակապ չարտուր իկէ իքի քի բաթլալը փոքու պոչովը, քիւլլինէթիլ գառաք ու զիւանը լճիկ օժտել տոր։

Լիբիանի Միտր. պատգամա-
տարականները, ինչպես նաև
Պարսկաստանի և վանյա հա-
սարակ հեռագիրը, մի ընտրու-
թիւն ընկածներէ չափ զօրութիւն
չկրնար ունենալ, հետեւաբար
նաև առարկութեանց մէջ դա-
սակցելոյ չափ նշանակութիւն
չունի։ Օրէնքը ինքնին թերի է,
և ընկալելով մէջէն զստ աւա-
զութեան (2) պատգամաւորներ
ընտրելու ժողովը և խառն խօսքը
գլխաւոր անտեղի է։ առանձին
եղած հրահանգում ևս չէ բա-
ցատրուած թէ ո՞վ պէտք է ընտ-
րէ պատգամաւորները, Սինոդը
թէ Միաբնակութիւնն, ինչպէս,
ըսէ՝ արկութեամբ, և թէ չի ներ-
կայիցն ասելով շարունակելով ան-
նում միացողները, կամ թէ էլ-
միաձայն Կուրս պաշտօն չունե-
ցողները պէտք է հասկանալ, և
վիճակները պայտօն ունեցող-
ներէն թէ Լիբիանում պատգա-
մաւոր լինելու նպատակ չեն կարող
միաբնակեան պատգամաւոր լի-
նի կամ ընտրուի։

Եթէ Լիբիա արդիւնքի որ անպաշ-
տօն ներկայ եղողներէն միանգա-
ման ըստ արեւմտութեան՝ աւա-
զութեանը կարգաւ պիտի ընտ-
րուին միաբնակ պատգամաւորը,
ցարդ այսպէս զօրադրութեան
զօրաւոր փաստ կը ապակի։ Եւ
ընդհակառակն՝ նորապիսի լինե-
լով՝ նախորդ արդիւնքի Գեորգա-
միաբնակեան աստե՛ն միաբնակ-
ման պատգամաւորներ յարգելով
համար՝ յատկապէս և աւելի վի-
ճակներէ վերադարձողներ կոչ-
ուած են և պատգամաւոր դեր-
ուած, աւագութեան կարգին ևս
ուշ չտարաւ, և աւելի Սարգսեան
ընդհանրապէս ժամանակ ևս ուրիշ
կուսակցութեան ոյժ տալով։ Այն
աստե՛ն օրէնքը զեղծուած չէա-
կարելի է արդիւնքի օրինակ միա-
նայոց լինել՝ քանի որ նոյն իսկ
օրէնքը մեծի և հակառակման է,
և վերջապէս բացօթյա չէ և կա-
ռավարութեան առարկելոյն ևս
բացատրել։

Ազգաստե՛ն կամ Պարսկաստա-
նի պատգամաւոր լինելոյ աղ-
բւրը նոյն իսկ Ռուս կառավար-
ութեանն է։

Սինոդն պատրաստուած էր ըստ
սովորականին մի հրահանգին
չըլարեւրական ևս խրկել լատին
Առաջնորդին Միաբնակ վիճակին
Պարսկաստանի և Հնդկաստանի
Հայոց, սակայն Ռուսական կա-
ռավարութիւնն ուրիշ շատ ապօ-
րէն և կամայական ընթացիկ և
միջամտութեանց հետ՝ բարեհա-
ճեցաւ։ Երբեք Սինոդին և բա-
ցարակապէս հրահանգել որ ա-
ռանձին առանձին երկու շրջա-
բերական խրկուի Պարսկաստանի
վիճակին և Հնդկաստանի Հայոց,
և վերջիններէն ևս յատկի պատ-
գամաւոր հրահանգի։ Ըստ այսմ
չըլարեւրական խրկուեցան Թե-
պէտ լատինաւոր և ալ և ալ բոլոր
բանալի առիթն կառավարութիւնն
յետե՛ն ընկրկեցաւ և ստիպուեցաւ
յետե՛ն առանձին այս երկու պատ-
գամաւորաց ևս վերաբերելու հը-
րահանգներ, և պատկերել որ մի
չըլարեւրական խրկուի, բայց ուշ
էր այս կարգադրութիւն, և չըր-

(2) Բացատրութիւնը պարզա-
պէս կ'ընէ՝ զի Միաբնակութեան
պատգամաւորները ընտրու-
թեան մասնակցութիւն, փոխանակ զի
առաջնորդին խօսքը բաւական
էր օրինակ, որպէսզի ընտրու-
նէր օրինակ համար, Գուգէ պար-
զապէս կամին խօսքին վարդա-
պետի պատգամաւորական անցիկ
պատգամներ, լատինային հասկացնե-
լով Բաւանաւ պարզապէս ևս
բայց խօսքին վարդապետ Սեդիկ-
նի անցը ոչ թէ միաբնակեան
պատգամաւոր ընտրելոյն մէջէ,
ալ Սինոդին անգամ (այսմ հաս-
կացեալ) Գրիգոր Եպիսկոպոսի
կողմէն պատգամաւորական անցիկ
թիւն և Սինոդին մերժութեան մէջ
է իսկապէս, և երկրորդական
խնդիր եղաւ, երբ այս մերժման
փոխարէն զի մի Միաբնակ
մասն ընտրուելոյ խնդիրը և բա-
ցարդ յուղուեցաւ։

Չարեւրական արդէն «ուղղակի»
խրկուած էին (երբ կառավարու-
թիւնն պատուիրած և պահան-
ջած էր որ իւր միջոցով խոր-
կուի...) մինչ այս մինչ ար-
Պարսկաստանի և Հնդկաստանի
Հայոց առանձին առանձին պատ-
գամաւորներ նշանակուած էին որ-
քէն Պ. Համարաձու Առաջնորդն
Պարսկաստանի կողմէն, Պ. Արշակ
Նահապետեանը՝ Հնդկաստանի
կողմէն, և Սինոդը՝ կամ թէ Սի-
նոդի ազդեցիկ մասը՝ առջևը և-
րած դժուարութեան յաղթելոյ
համար՝ միջին մի ճանապարհ
ընտրեց՝ թէ և ոչ իսկապէս անկեղ-
ծութեամբ, այն է՝ առարկել և
առանձին յարգանք և նշանակա-
տուութիւն տուաւ Հնդկաստանի
Հայոց ընտրած պատգամաւորը
և զայն ընկալաւ, իսկ Պարսկաս-
տանի պատգամաւորին բացա-
րէն՝ չնայելով որ նա Գուգէ-
մէն եկած էր բաւական ծախսեց
դժուարութեանց տանելով մինչ
Հնդկաստանի պատգամաւոր Գե-
որգեան ճեմարանի տեսուչ էր,
հետեւաբար Լիբիանում էր և
ոչինչ ներդրում չէր քաշած։
Այս առթիւ անհամաձայնութիւն
ծագեցաւ Միակար Արքեպիսկո-
պոսի և կառավարական պատ-
ուիրակ Մէհարապետի մէջ, քա-
նիցս Բոլսաղարձ հեռագիրներով
խնդիրը կառավարութեան առջև
եղաւ, և ի վերջոյ կառավարու-
թիւնն յանձնեց Սինոդի ազատ
տնօրէնութեան։

Ուրեմն պարզ է՝ որ այս խնդ-
րոյն ծագման և խառնակութեան
ման Ռուս կառավարութիւնն ըս-
տիկցած և առիթ եղաւ, և եթէ
այս ինչպէս նաև միաբնակեան
պատգամաւորաց խնդրոց մէջ
այսմ զեղծութեան եղած լինել
կառավարութիւն, երկուքն ևս կա-
ռավարութեան կանխաւ հաղորդ-
ուեցան և յայտնի էին թո՛ղի Կա-
ռավարութիւնն անկեղծ ընթացք
բռնէր և առիթ չտար, ինքն
վճռէր վերջապէս թէ՛ ինչ պէտք
էր անել, և ոչ թէ այն աստե՛ն լա-
թեան յանձնէր, կամ թէ նոյն
իսկ ինքն խնդիրները կնճռուէր
և այսմ մասին փաթեթում աս-
նէր։

Վանեցոց 12-3 ստորագրու-
թեամբ տուած մասնակցութիւն
ևս զօրով վերայ չարժէր խօսքի (3)։
Եթէ ձանձրութիւն չլինէր,
հնչաւ էր նոյն իսկ զբաւոր փա-
տեքը և այս մասերուն համար
եղած թղթակցութեանց և հե-

(3) Մանաւանդ թէ Կ. Պոլսոյ
Երեսփոխորդի և ազդեցիկ լա-
թիքի արեւելի լաւ կարող են տալ
վանեցոց հասարակ և մասնաւոր
հեռագրոյ դէմ կարեւոր եղած
պատասխանները և քննադատու-
թիւնը։

Բայց մեք եւս իբր ծանօթու-
թիւն այսքանը թո՛ղ աւելցնենք
ասել, որ Եթէ Ռուս կառավարու-
թեան համար նշանակութիւն ու-
նին տեղական Հայ ազգային
վարչութիւններէն և նոյն պաշ-
տօնական գործողութիւններէն
հետեւաբար մասնաւոր անձանց
մասնաւոր և հասարակ գործողու-
թիւնը՝ զբաղեցնելով կամ
հեռագիրը, չէ՞ որ Ռուս-
կան կառավարութիւնն արդեւ
քրտինք թափեց և ծախսեր ու-
նեցաւ մինչև որ նոյնպիսի կամ
նման հեռագիրներ Մուշէն, Տը-
բազկեան և Երզնկայէն եւս բե-
րել տուաւ, և դեռ ուրիշ շատ
տեղերէն բերել տալ ամենանշե-
րան էր և մի քանի ուսերիներ
վարձելով կ'ընկալայր, ինչու
համար մոռացել է պատմական
բացատրութեանց մէջ զայն ևս
յիշելն առարկել, Մի՞ գուցէ
նոյն արգելք եղած է, բայց
այս դժուար մի բան է, երբ
այնքան ապօրէն գործողութեանց
կ'ընկալեն։

Որոշման կառավարութիւն
դիւանագիտութիւն։ Բոլորովին
յիմար և տխուր լինել պէտք է
չտեսնելոյ և չհասկանալոյ հա-
մար տեղական Հայ ազգային
վիճակային վարչութեանց արդէն
եղած ընտրութեան մասնակցած
լինելը, և կեդրոնին (ի Պոլսոյ)
հաղորդները, և որ նոյն կապ-
ուած են կեդրոնի հետ ըստ աղ-
գային Մանաւանդութեան։

Ուրեմն արդէն «ուղղակի»
խրկուած էին (երբ կառավարու-
թիւնն պատուիրած և պահան-
ջած էր որ իւր միջոցով խոր-
կուի...) մինչ այս մինչ ար-
Պարսկաստանի և Հնդկաստանի
Հայոց առանձին առանձին պատ-
գամաւորներ նշանակուած էին որ-
քէն Պ. Համարաձու Առաջնորդն
Պարսկաստանի կողմէն, Պ. Արշակ
Նահապետեանը՝ Հնդկաստանի
կողմէն, և Սինոդը՝ կամ թէ Սի-
նոդի ազդեցիկ մասը՝ առջևը և-
րած դժուարութեան յաղթելոյ
համար՝ միջին մի ճանապարհ
ընտրեց՝ թէ և ոչ իսկապէս անկեղ-
ծութեամբ, այն է՝ առարկել և
առանձին յարգանք և նշանակա-
տուութիւն տուաւ Հնդկաստանի
Հայոց ընտրած պատգամաւորը
և զայն ընկալաւ, իսկ Պարսկաս-
տանի պատգամաւորին բացա-
րէն՝ չնայելով որ նա Գուգէ-
մէն եկած էր բաւական ծախսեց
դժուարութեանց տանելով մինչ
Հնդկաստանի պատգամաւոր Գե-
որգեան ճեմարանի տեսուչ էր,
հետեւաբար Լիբիանում էր և
ոչինչ ներդրում չէր քաշած։
Այս առթիւ անհամաձայնութիւն
ծագեցաւ Միակար Արքեպիսկո-
պոսի և կառավարական պատ-
ուիրակ Մէհարապետի մէջ, քա-
նիցս Բոլսաղարձ հեռագիրներով
խնդիրը կառավարութեան առջև
եղաւ, և ի վերջոյ կառավարու-
թիւնն յանձնեց Սինոդի ազատ
տնօրէնութեան։

Ուրեմն պարզ է՝ որ այս խնդ-
րոյն ծագման և խառնակութեան
ման Ռուս կառավարութիւնն ըս-
տիկցած և առիթ եղաւ, և եթէ
այս ինչպէս նաև միաբնակեան
պատգամաւորաց խնդրոց մէջ
այսմ զեղծութեան եղած լինել
կառավարութիւն, երկուքն ևս կա-
ռավարութեան կանխաւ հաղորդ-
ուեցան և յայտնի էին թո՛ղի Կա-
ռավարութիւնն անկեղծ ընթացք
բռնէր և առիթ չտար, ինքն
վճռէր վերջապէս թէ՛ ինչ պէտք
էր անել, և ոչ թէ այն աստե՛ն լա-
թեան յանձնէր, կամ թէ նոյն
իսկ ինքն խնդիրները կնճռուէր
և այսմ մասին փաթեթում աս-
նէր։

Վանեցոց 12-3 ստորագրու-
թեամբ տուած մասնակցութիւն
ևս զօրով վերայ չարժէր խօսքի (3)։
Եթէ ձանձրութիւն չլինէր,
հնչաւ էր նոյն իսկ զբաւոր փա-
տեքը և այս մասերուն համար
եղած թղթակցութեանց և հե-

(3) Մանաւանդ թէ Կ. Պոլսոյ
Երեսփոխորդի և ազդեցիկ լա-
թիքի արեւելի լաւ կարող են տալ
վանեցոց հասարակ և մասնաւոր
հեռագրոյ դէմ կարեւոր եղած
պատասխանները և քննադատու-
թիւնը։

Բայց մեք եւս իբր ծանօթու-
թիւն այսքանը թո՛ղ աւելցնենք
ասել, որ Եթէ Ռուս կառավարու-
թեան համար նշանակութիւն ու-
նին տեղական Հայ ազգային
վարչութիւններէն և նոյն պաշ-
տօնական գործողութիւններէն
հետեւաբար մասնաւոր անձանց
մասնաւոր և հասարակ գործողու-
թիւնը՝ զբաղեցնելով կամ
հեռագիրը, չէ՞ որ Ռուս-
կան կառավարութիւնն արդեւ
քրտինք թափեց և ծախսեր ու-
նեցաւ մինչև որ նոյնպիսի կամ
նման հեռագիրներ Մուշէն, Տը-
բազկեան և Երզնկայէն եւս բե-
րել տուաւ, և դեռ ուրիշ շատ
տեղերէն բերել տալ ամենանշե-
րան էր և մի քանի ուսերիներ
վարձելով կ'ընկալայր, ինչու
համար մոռացել է պատմական
բացատրութեանց մէջ զայն ևս
յիշելն առարկել, Մի՞ գուցէ
նոյն արգելք եղած է, բայց
այս դժուար մի բան է, երբ
այնքան ապօրէն գործողութեանց
կ'ընկալեն։

Որոշման կառավարութիւն
դիւանագիտութիւն։ Բոլորովին
յիմար և տխուր լինել պէտք է
չտեսնելոյ և չհասկանալոյ հա-
մար տեղական Հայ ազգային
վիճակային վարչութեանց արդէն
եղած ընտրութեան մասնակցած
լինելը, և կեդրոնին (ի Պոլսոյ)
հաղորդները, և որ նոյն կապ-
ուած են կեդրոնի հետ ըստ աղ-
գային Մանաւանդութեան։

Ուրեմն արդէն «ուղղակի»
խրկուած էին (երբ կառավարու-
թիւնն պատուիրած և պահան-
ջած էր որ իւր միջոցով խոր-
կուի...) մինչ այս մինչ ար-
Պարսկաստանի և Հնդկաստանի
Հայոց առանձին առանձին պատ-
գամաւորներ նշանակուած էին որ-
քէն Պ. Համարաձու Առաջնորդն
Պարսկաստանի կողմէն, Պ. Արշակ
Նահապետեանը՝ Հնդկաստանի
կողմէն, և Սինոդը՝ կամ թէ Սի-
նոդի ազդեցիկ մասը՝ առջևը և-
րած դժուարութեան յաղթելոյ
համար՝ միջին մի ճանապարհ
ընտրեց՝ թէ և ոչ իսկապէս անկեղ-
ծութեամբ, այն է՝ առարկել և
առանձին յարգանք և նշանակա-
տուութիւն տուաւ Հնդկաստանի
Հայոց ընտրած պատգամաւորը
և զայն ընկալաւ, իսկ Պարսկաս-
տանի պատգամաւորին բացա-
րէն՝ չնայելով որ նա Գուգէ-
մէն եկած էր բաւական ծախսեց
դժուարութեանց տանելով մինչ
Հնդկաստանի պատգամաւոր Գե-
որգեան ճեմարանի տեսուչ էր,
հետեւաբար Լիբիանում էր և
ոչինչ ներդրում չէր քաշած։
Այս առթիւ անհամաձայնութիւն
ծագեցաւ Միակար Արքեպիսկո-
պոսի և կառավարական պատ-
ուիրակ Մէհարապետի մէջ, քա-
նիցս Բոլսաղարձ հեռագիրներով
խնդիրը կառավարութեան առջև
եղաւ, և ի վերջոյ կառավարու-
թիւնն յանձնեց Սինոդի ազատ
տնօրէնութեան։

Ուրեմն պարզ է՝ որ այս խնդ-
րոյն ծագման և խառնակութեան
ման Ռուս կառավարութիւնն ըս-
տիկցած և առիթ եղաւ, և եթէ
այս ինչպէս նաև միաբնակեան
պատգամաւորաց խնդրոց մէջ
այսմ զեղծութեան եղած լինել
կառավարութիւն, երկուքն ևս կա-
ռավարութեան կանխաւ հաղորդ-
ուեցան և յայտնի էին թո՛ղի Կա-
ռավարութիւնն անկեղծ ընթացք
բռնէր և առիթ չտար, ինքն
վճռէր վերջապէս թէ՛ ինչ պէտք
էր անել, և ոչ թէ այն աստե՛ն լա-
թեան յանձնէր, կամ թէ նոյն
իսկ ինքն խնդիրները կնճռուէր
և այսմ մասին փաթեթում աս-
նէր։

Վանեցոց 12-3 ստորագրու-
թեամբ տուած մասնակցութիւն
ևս զօրով վերայ չարժէր խօսքի (3)։
Եթէ ձանձրութիւն չլինէր,
հնչաւ էր նոյն իսկ զբաւոր փա-
տեքը և այս մասերուն համար
եղած թղթակցութեանց և հե-

(3) Մանաւանդ թէ Կ. Պոլսոյ
Երեսփոխորդի և ազդեցիկ լա-
թիքի արեւելի լաւ կարող են տալ
վանեցոց հասարակ և մասնաւոր
հեռագրոյ դէմ կարեւոր եղած
պատասխանները և քննադատու-
թիւնը։

Բայց մեք եւս իբր ծանօթու-
թիւն այսքանը թո՛ղ աւելցնենք
ասել, որ Եթէ Ռուս կառավարու-
թեան համար նշանակութիւն ու-
նին տեղական Հայ ազգային
վարչութիւններէն և նոյն պաշ-
տօնական գործողութիւններէն
հետեւաբար մասնաւոր անձանց
մասնաւոր և հասարակ գործողու-
թիւնը՝ զբաղեցնելով կամ
հեռագիրը, չէ՞ որ Ռուս-
կան կառավարութիւնն արդեւ
քրտինք թափեց և ծախսեր ու-
նեցաւ մինչև որ նոյնպիսի կամ
նման հեռագիրներ Մուշէն, Տը-
բազկեան և Երզնկայէն եւս բե-
րել տուաւ, և դեռ ուրիշ շատ
տեղերէն բերել տալ ամենանշե-
րան էր և մի քանի ուսերիներ
վարձելով կ'ընկալայր, ինչու
համար մոռացել է պատմական
բացատրութեանց մէջ զայն ևս
յիշելն առարկել, Մի՞ գուցէ
նոյն արգելք եղած է, բայց
այս դժուար մի բան է, երբ
այնքան ապօրէն գործողութեանց
կ'ընկալեն։

Որոշման կառավարութիւն
դիւանագիտութիւն։ Բոլորովին
յիմար և տխուր լինել պէտք է
չտեսնելոյ և չհասկանալոյ հա-
մար տեղական Հայ ազգային
վիճակային վարչութեանց արդէն
եղած ընտրութեան մասնակցած
լինելը, և կեդրոնին (ի Պոլսոյ)
հաղորդները, և որ նոյն կապ-
ուած են կեդրոնի հետ ըստ աղ-
գային Մանաւանդութեան։

Ուրեմն արդէն «ուղղակի»
խրկուած էին (երբ կառավարու-
թիւնն պատուիրած և պահան-
ջած էր որ իւր միջոցով խոր-
կուի...) մինչ այս մինչ ար-
Պարսկաստանի և Հնդկաստանի
Հայոց առանձին առանձին պատ-
գամաւորներ նշանակուած էին որ-
քէն Պ. Համարաձու Առաջնորդն
Պարսկաստանի կողմէն, Պ. Արշակ
Նահապետեանը՝ Հնդկաստանի
կողմէն, և Սինոդը՝ կամ թէ Սի-
նոդի ազդեցիկ մասը՝ առջևը և-
րած դժուարութեան յաղթելոյ
համար՝ միջին մի ճանապարհ
ընտրեց՝ թէ և ոչ իսկապէս անկեղ-
ծութեամբ, այն է՝ առարկել և
առանձին յարգանք և նշանակա-
տուութիւն տուաւ Հնդկաստանի
Հայոց ընտրած պատգամաւորը
և զայն ընկալաւ, իսկ Պարսկաս-
տանի պատգամաւորին բացա-
րէն՝ չնայելով որ նա Գուգէ-
մէն եկած էր բաւական ծախսեց
դժուարութեանց տանելով մինչ
Հնդկաստանի պատգամաւոր Գե-
որգեան ճեմարանի տեսուչ էր,
հետեւաբար Լիբիանում էր և
ոչինչ ներդրում չէր քաշած։
Այս առթիւ անհամաձայնութիւն
ծագեցաւ Միակար Արքեպիսկո-
պոսի և կառավարական պատ-
ուիրակ Մէհարապետի մէջ, քա-
նիցս Բոլսաղարձ հեռագիրներով
խնդիրը կառավարութեան առջև
եղաւ, և ի վերջոյ կառավարու-
թիւնն յանձնեց Սինոդի ազատ
տնօրէնութեան։

Ուրեմն պարզ է՝ որ այս խնդ-
րոյն ծագման և խառնակութեան
ման Ռուս կառավարութիւնն ըս-
տիկցած և առիթ եղաւ, և եթէ
այս ինչպէս նաև միաբնակեան
պատգամաւորաց խնդրոց մէջ
այսմ զեղծութեան եղած լինել
կառավարութիւն, երկուքն ևս կա-
ռավարութեան կանխաւ հաղորդ-
ուեցան և յայտնի էին թո՛ղի Կա-
ռավարութիւնն անկեղծ ընթացք
բռնէր և առիթ չտար, ինքն
վճռէր վերջապէս թէ՛ ինչ պէտք
էր անել, և ոչ թէ այն աստե՛ն լա-
թեան յանձնէր, կամ թէ նոյն
իսկ ինքն խնդիրները կնճռուէր
և այսմ մասին փաթեթում աս-
նէր։

Վանեցոց 12-3 ստորագրու-
թեամբ տուած մասնակցութիւն
ևս զօրով վերայ չարժէր խօսքի (3)։
Եթէ ձանձրութիւն չլինէր,
հնչաւ էր նոյն իսկ զբաւոր փա-
տեքը և այս մասերուն համար
եղած թղթակցութեանց և հե-

(3) Մանաւանդ թէ Կ. Պոլսոյ
Երեսփոխորդի և ազդեցիկ լա-
թիքի արեւելի լաւ կարող են տալ
վանեցոց հասարակ և մասնաւոր
հեռագրոյ դէմ կարեւոր եղած
պատասխանները և քննադատու-
թիւնը։

Բայց մեք եւս իբր ծանօթու-
թիւն այսքանը թո՛ղ աւելցնենք
ասել, որ Եթէ Ռուս կառավարու-
թեան համար նշանակութիւն ու-
նին տեղական Հայ ազգային
վարչութիւններէն և նոյն պաշ-
տօնական գործողութիւններէն
հետեւաբար մասնաւոր անձանց
մասնաւոր և հասարակ գործողու-
թիւնը՝ զբաղեցնելով կամ
հեռագիրը, չէ՞ որ Ռուս-
կան կառավարութիւնն արդեւ
քրտինք թափեց և ծախսեր ու-
նեցաւ մինչև որ նոյնպիսի կամ
նման հեռագիրներ Մուշէն, Տը-
բազկեան և Երզնկայէն եւս բե-
րել տուաւ, և դեռ ուրիշ շատ
տեղերէն բերել տալ ամենանշե-
րան էր և մի քանի ուսերիներ
վարձելով կ'ընկալայր, ինչու
համար մոռացել է պատմական
բացատրութեանց մէջ զայն ևս
յիշելն առարկել, Մի՞ գուցէ
նոյն արգելք եղած է, բայց
այս դժուար մի բան է, երբ
այնքան ապօրէն գործողութեանց
կ'ընկալեն։

Որոշման կառավարութիւն
դիւանագիտութիւն։ Բոլորովին
յիմար և տխուր լինել պէտք է
չտեսնելոյ և չհասկանալոյ հա-
մար տեղական Հայ ազգային
վիճակային վարչութեանց արդէն
եղած ընտրութեան մասնակցած
լինելը, և կեդրոնին (ի Պոլսոյ)
հաղորդները, և որ նոյն կապ-
ուած են կեդրոնի հետ ըստ աղ-
գային Մանաւանդութեան։

Ուրեմն արդէն «ուղղակի»
խրկուած էին (երբ կառավարու-
թիւնն պատուիրած և պահան-
ջած էր որ իւր միջոցով խոր-
կուի...) մինչ այս մինչ ար-
Պարսկաստանի և Հնդկաստանի
Հայոց առանձին առանձին պատ-
գամաւորներ նշանակուած էին որ-
քէն Պ. Համարաձու Առաջնորդն
Պարսկաստանի կողմէն, Պ. Արշակ
Նահապետեանը՝ Հնդկաստանի
կողմէն, և Սինոդը՝ կամ թէ Սի-
նոդի ազդեցիկ մասը՝ առջևը և-
րած դժուարութեան յաղթելոյ
համար՝ միջին մի ճանապարհ
ընտրեց՝ թէ և ոչ իսկապէս անկեղ-
ծութեամբ, այն է՝ առարկել և
առանձին յարգանք և նշանակա-
տուութիւն տուաւ Հնդկաստանի
Հայոց ընտրած պատգամաւորը
և զայն ընկալաւ,

